

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

24. února 2022 *

„Řízení o předběžné otázce – Směrnice 2011/83/EU – Spotřebitelské smlouvy – Pojem ‘obchodník’ – Informační povinnost týkající se smluv na dálku – Požadavek poskytnout požadované informace jasným a srozumitelným jazykem a na trvalém nosiči“

Ve věci C-536/20,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy) ze dne 21. října 2020, došlým Soudnímu dvoru dne 22. října 2020, v řízení

„Tiketa“ UAB

proti

M. Š.,

za přítomnosti:

„Baltic Music“ VšĮ,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení C. Lycourgos, předseda senátu, S. Rodin, J.-C. Bonichot (zpravodaj), L. S. Rossi a O. Spineanu-Matei, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za „Tiketa“ UAB A. Korsakasem, advokatas,
- za litevskou vládu R. Dzikovičem a K. Dieninisem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: litevština

– za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s F. Severim, avvocato dello Stato,

– za Evropskou komisi J. Jokubauskaitė a I. Rubene, jakož i N. Ruizem Garcíou, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 2 bodu 2, čl. 6 odst. 1 a 5 a čl. 8 odst. 1 a 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. 2011, L 304, s. 64).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi společnostmi „Tiketa“ UAB a M. Š. ve věci náhrady částky, kterou zaplatil M. Š. za koupi vstupenky na kulturní událost, která byla později zrušena, a náhrady souvisejících výdajů, a to cestovních výdajů a výdajů na poštovné, jakož i náhrady nemajetkové újmy způsobené dotyčnému v důsledku tohoto zrušení.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2011/83

- 3 Body 14 a 16 odůvodnění směrnice 2011/83 stanoví:

„(14) Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní právní předpisy v oblasti smluvního práva ve věci těch aspektů smluvního práva, které nejsou touto směrnicí upraveny. Touto směrnicí by tudíž neměly být dotčeny vnitrostátní právní předpisy upravující například uzavírání či platnost smluv (jako je např. absence souhlasu). Stejně tak by touto směrnicí neměly být dotčeny vnitrostátní právní předpisy v oblasti obecných smluvních opravných prostředků, pravidla týkající se veřejného ekonomického řádu, například pravidla ohledně nepřiměřených či přemrštěných cen, a pravidla týkající se neetických právních úkonů.

[...]

- (16) Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní právní předpisy ohledně právního zastupování, jako jsou například pravidla týkající se osoby jednající jménem obchodníka nebo v jeho zastoupení (např. zástupce nebo zplnomocněnec). Pravomoc v této oblasti by měla být i nadále ponechána členským státům. Tato směrnice by se měla vztahovat na všechny obchodníky, ať veřejného či soukromého charakteru.“

4 Podle článku 1 uvedené směrnice:

„Účelem této směrnice je přispět k řádnému fungování vnitřního trhu dosažením vysoké úrovně ochrany spotřebitele a sblížením určitých aspektů právních a správních předpisů členských států týkajících se smluv uzavíraných mezi spotřebiteli a obchodníky.“

5 Článek 2 uvedené směrnice zní takto:

„Pro účely této směrnice se rozumí:

- 1) ‚spotřebitelem‘ fyzická osoba, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná za účelem, který nelze považovat za její obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání;
- 2) ‚obchodníkem‘ fyzická nebo právnická osoba bez ohledu na to, zda je v soukromém či veřejném vlastnictví, která jedná, i prostřednictvím jiné osoby jednající jejím jménem nebo v jejím zastoupení, za účelem, který lze považovat za její obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání v souvislosti se smlouvami, na které se vztahuje tato směrnice;

[...]

- 10) ‚trvalým nosičem‘ jakýkoli nástroj, který umožňuje spotřebiteli nebo obchodníkovi ukládat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro jejich budoucí použití, po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje reprodukci uložených informací v nezměněném stavu;

[...]“

6 Článek 3 odst. 5 téže směrnice stanoví:

„Touto směrnicí není dotčeno obecné smluvní právo jednotlivých států, například pravidla týkající se platnosti, sestavení nebo účinku smluv, pokud tyto aspekty obecného smluvního práva nejsou upraveny touto směrnicí.“

7 Článek 6 směrnice 2011/83 stanoví:

„1. Před tím, než je spotřebitel vázán smlouvou uzavřenou na dálku nebo smlouvou uzavřenou mimo obchodní prostory či odpovídající smluvní nabídkou, poskytne obchodník spotřebiteli jasným a srozumitelným způsobem tyto informace:

[...]

- c) zeměpisnou adresu, na níž je obchodník usazen, a jeho telefonní číslo, číslo faxu a e-mailovou adresu, pokud existují, které spotřebiteli umožňují urychleně obchodníka kontaktovat a efektivně s ním komunikovat, a případně adresu a totožnost obchodníka, v jehož zastoupení jedná;
- d) zeměpisnou adresu místa podnikání obchodníka, pokud se liší od adresy poskytnuté v souladu s písmenem c), a případně zeměpisnou adresu obchodníka, v jehož zastoupení jedná, na kterou může spotřebitel zaslat případné stížnosti;

[...]

5. Informace uvedené v odstavci 1 tvoří nedílnou součást smlouvy uzavřené na dálku nebo smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory a bez výslovného souhlasu smluvních stran je nelze měnit.

[...]“

8 Článek 8 této směrnice zní takto:

„1. V případě smluv uzavřených na dálku poskytne obchodník spotřebiteli informace stanovené v čl. 6 odst. 1 nebo mu je zpřístupní způsobem odpovídajícím použitému prostředku komunikace na dálku, a to jasným a srozumitelným jazykem. Jsou-li tyto informace poskytnuty na trvalém nosiči, musí být čitelné.

[...]

7. Obchodník poskytne spotřebiteli potvrzení o uzavřené smlouvě na trvalém nosiči v přiměřené lhůtě po uzavření smlouvy uzavírané na dálku, a nejpozději v okamžiku dodání zboží nebo před tím, než začne plnění služby. Toto potvrzení zahrnuje:

- a) veškeré informace uvedené v čl. 6 odst. 1, pokud obchodník tyto informace spotřebiteli neposkytl na trvalém nosiči již před uzavřením smlouvy uzavírané na dálku, a
- b) případně potvrzení o předchozím výslovném souhlasu spotřebitele a o seznámení se s podmínkami v souladu s čl. 16 odst. 1 písm. m).

[...]“

Směrnice 2005/29/ES

- 9 Podle článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách) (Úř. věst. 2005, L 149, s. 22):

„Pro účely této směrnice se rozumí:

[...]

- b) ‚obchodníkem‘ fyzická nebo právnická osoba, jež v obchodních praktikách spadajících do oblasti působnosti této směrnice jedná za účelem, který lze považovat za provozování jejího obchodu, živnosti nebo řemesla anebo výkonu jejího svobodného povolání, a kdokoli, kdo jedná jménem obchodníka nebo v jeho zastoupení;

[...]“

10 Článek 7 odst. 4 směrnice 2005/29 stanoví:

„V případě výzvy ke koupi se za závažné považují tyto informace, nejsou-li patrné ze souvislosti:

[...]

b) adresa a totožnost obchodníka, například jeho obchodní firma, a případně adresa a totožnost obchodníka, jehož jménem jedná;

[...]“

Litevské právo

11 Článek 2.133 Lietuvos Respublikos civilis kodeksas (občanský zákoník Litevské republiky) stanoví:

„1. Transakce uzavřená určitou osobou (zástupcem) jménem jiné osoby (zastupovaného) s uvedením informace o zastoupení a bez překročení svěřených pravomocí přímo zakládá, mění a zrušuje občanskoprávní práva a povinnosti zastupovaného.

2. Pravomoci zástupce lze rovněž vyvodit z okolností, za kterých tento jedná (maloobchodní prodejce, pokladník atd.). Pokud jednání určité osoby zavdává třetím osobám oprávněné důvody se domnívat, že tato osoba, jednající jako zastupovaný, určil jinou osobu za svého zástupce, smlouvy uzavřené touto osobou jménem zastupovaného tohoto zavazují.

3. Pokud zástupce neprohlásí, že jedná jménem a v zájmu zastupovaného, nabývá tento práva a přebírá povinnosti vyplývající z transakce pouze tehdy, pokud druhá strana transakce byla schopna z okolností jejího uzavření pochopit, že tato transakce byla uzavřena se zástupcem, nebo pokud totožnost smluvního partnera pro něj není důležitá.“

12 Podle čl. 6.228¹ odst. 3 tohoto zákoníku:

„ ‚Obchodníkem‘ se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba nebo jiná entita, nebo jakákoli organizační jednotka právnické osoby nebo jiného subjektu, která se snaží uzavřít nebo uzavírá smlouvy pro účely spadající do rámce její obchodní činnosti, podnikání, řemesla nebo povolání, včetně osob jednajících jménem nebo na účet obchodníka. Právnická osoba může být považována za obchodníka bez ohledu na právní formu svých členů.“

13 Článek 2 odst. 24 Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymas (zákon Litevské republiky o ochraně práv spotřebitelů), ve znění použitelném na spor v původním řízení, stanoví:

„ ‚Obchodníkem‘ se rozumí jakákoli fyzická nebo právnická osoba nebo jiná entita, nebo jakákoli organizační jednotka právnické osoby nebo jiného subjektu, která se snaží uzavřít nebo uzavírá smlouvy pro účely spadající do rámce její obchodní činnosti, podnikání, řemesla nebo povolání, včetně osob jednajících jménem nebo na účet obchodníka. Právnická osoba může být považována za obchodníka bez ohledu na právní formu svých členů.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 14 Tiketa provádí prostřednictvím své internetové stránky činnost prodeje vstupenek na akce pořádané třetími osobami.
- 15 Dne 7. prosince 2017 koupil M. Š. od společnosti Tiketa vstupenku za kulturní akci, která se měla uskutečnit 20. ledna 2018. Před finalizací koupě této vstupenky internetová stránka Tiketa uváděla, že tuto akci pořádá „Baltic Music“ VšĮ a odkazovala na jinou internetovou stránku a telefonní číslo s cílem získat podrobnější informace. Červeným písmem byla uvedena také informace, že „[o]rganizátor akce nese plnou odpovědnost za tuto akci, její kvalitu, obsah a související informace. Tiketa je distributorem vstupenek a vystupuje jako zprostředkovatel“. Podrobnější informace o dotčeném poskytovateli služeb a vrácení ceny vstupenek byly uvedeny ve všeobecných podmínkách poskytování služeb dostupných na internetové stránce společnosti Tiketa.
- 16 Na vstupence, kterou obdržel M. Š., byla uvedena jen část těchto všeobecných podmínek. Obsahovala zejména zmínku, že „[v]stupenky nelze vyměnit ani za ně nelze vrátit peníze. V případě zrušení nebo odkladu akce je za vrácení ceny vstupenky plně odpovědný [její] organizátor“. Uvedeny byly také název, adresa a telefonní číslo organizátora dotčené akce, jakož i to, že organizátor je plně zodpovědný za „akci, jeho kvalitu, obsah a související informace“, a že Tiketa jedná jako distributor vstupenek a vystupuje „jako zprostředkovatel“.
- 17 Dne 20. ledna 2018 se M. Š. dostavil na dotčenou akci a po přečtení oznámení vyvěšeného na vstupu do prostoru, kde se měla odehrát, se dozvěděl, že se neuskuteční.
- 18 Dne 22. ledna 2018 Baltic Music informovala společnost Tiketa, že dotčená událost je zrušena a že osoby, které si koupily vstupenky, mohou požádat o vrácení peněz. Téhož dne informovala Tiketa M. Š. o možnosti vrácení ceny vstupenek buď v pokladnách, kde byly zakoupeny, nebo online, u vstupenek, které byly tímto způsobem nabyty.
- 19 Dne 23. ledna 2018 požádal M. Š. společnost Tiketa o vrácení peněz za svou vstupenku, jakož i náhradu cestovních výdajů a náhradu nemajetkové újmy vzniklé v důsledku zrušení dotčené akce. Tiketa mu sdělila, že se musí obrátit na společnost Baltic Music, jelikož je pouze distributorem vstupenek, a neodpovídá tedy za kvalitu nebo zrušení této akce. Na tomto názoru setrvala v odpovědi na opakovanou žádost, kterou jí zaslal M. Š. o několik týdnů později. Dotyčný se tedy obrátil na společnost Baltic Music, ale jeho žádosti zůstaly bez odpovědi.
- 20 Dne 18. července 2018 podal M. Š. k Vilniaus miesto apylinkės teismas (obvodní soud města Vilnius, Litva) návrh, aby bylo společností Tiketa a Baltic Music uloženo společně a nerozdílně nahradit mu majetkovou újmu, a sice cenu vstupenky, cestovní výdaje a poštovné, jakož i nemajetkovou újmu, která mu vznikla v důsledku zrušení dotčené akce.
- 21 Rozsudkem ze dne 8. října 2018 Vilniaus miesto apylinkės teismas (obvodní soud města Vilnius) tomuto návrhu částečně vyhověl a uložil společnosti Tiketa, aby dotyčnému zaplatila částky požadované z titulu náhrady jeho majetkové újmy, jakož i část částek požadovaných z titulu náhrady jeho nemajetkové újmy, přičemž všechny byly navýšeny o úroky v roční sazbě 5 % od okamžiku zahájení řízení až do úplného splnění povinností vyplývajících z rozsudku.

22 Vzhledem k tomu, že odvolání, které společnost Tiketa podala proti tomuto rozsudku k Vilniaus apygardos teismas (krajský soud ve Vilniusu, Litva), bylo zamítnuto, podala tato společnost kasační opravný prostředek k Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy).

23 Za těchto okolností se Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být pojem ‚obchodník‘ definovaný v čl. 2 bodě 2 směrnice 2011/83 vykládán v tom smyslu, že osoba jednající jako zprostředkovatel nákupu vstupenky spotřebitelem může být považována za obchodníka vázaného povinnostmi stanovenými [touto] směrnicí, a tudíž za stranu kupní smlouvy nebo smlouvy o poskytnutí služeb, proti níž může spotřebitel podat žalobu nebo uplatnit nárok?

a) Je pro výklad pojmu „obchodník“ definovaného v čl. 2 bodě 2 [této]směrnice relevantní, zda osoba jednající jako zprostředkovatel nákupu vstupenky spotřebitelem před tím, než začne být spotřebitel vázán smlouvou uzavřenou na dálku, tomuto spotřebiteli jasným a srozumitelným způsobem poskytla veškeré informace týkající se jí zastupovaného obchodníka uvedené v čl. 6 odst. 1 písm. c) a d) směrnice 2011/83?

b) Musí být zprostředkování považováno za oznámené, pokud osoba zapojená do procesu nákupu vstupenky před tím, než začne být spotřebitel vázán smlouvou uzavřenou na dálku, poskytne jméno a právní formu jí zastupovaného obchodníka, jakož i informaci, že tento obchodník nese plnou odpovědnost za akci a její kvalitu a obsah, a uvede, že sama jedná pouze jako distributor vstupenek a že je oznámeným zástupcem?

c) Může být pojem ‚obchodník‘ definovaný v čl. 2 bodě 2 směrnice 2011/83 vykládán v tom smyslu, že s ohledem na právní vztahy dvojí služby (distribuce vstupenek a pořádání akce) mezi stranami mohou být za obchodníka, tedy za stranu spotřebitelské smlouvy, považováni prodejce vstupenek i organizátor akce?

2) Musí být povinnost poskytnout spotřebiteli informace a zpřístupnit mu je jasným a srozumitelným jazykem, jak je stanovena v čl. 8 odst. 1 směrnice 2011/83, vykládána a uplatňována tak, že povinnost informovat spotřebitele je považována za řádně splněnou, pokud jsou informace uvedeny ve všeobecných podmínkách zprostředkovatele pro poskytování služeb na internetových stránkách tiketa.lt před tím, než spotřebitel uskuteční platbu, při níž potvrdí, že se seznámil s těmito podmínkami, a zaváže se k jejich dodržování jakožto součástí podmínek transakce uzavírané prostřednictvím tzv. ‚click-wrap smlouvy‘, to znamená aktivním zaškrtnutím určitého políčka v on-line systému a kliknutím na specifický odkaz?

a) Je pro výklad a uplatňování tohoto požadavku, uvedeného ve druhé otázce, relevantní, že tyto informace nejsou poskytnuty na trvalém nosiči a že na trvalém nosiči nebylo poskytnuto následné potvrzení smlouvy obsahující veškeré nezbytné informace podle čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83, jak to vyžaduje čl. 8 odst. 7 směrnice 2011/83?

b) Představují podle čl. 6 odst. 5 směrnice 2011/83 tyto informace poskytnuté ve všeobecných podmínkách zprostředkovatele pro poskytování služeb nedílnou součástí smlouvy uzavřené na dálku bez ohledu na to, že nejsou poskytnuty na trvalém nosiči nebo že na trvalém nosiči nedojde k následnému potvrzení smlouvy?“

K předběžným otázkám

K první otázce

- 24 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 2 bod 2 směrnice 2011/83 musí být vykládán v tom smyslu, že „obchodníkem“ ve smyslu tohoto ustanovení je nejen fyzická nebo právnická osoba, která jedná za účelem, který lze považovat za její vlastní obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání, pokud jde o smlouvy, na které se vztahuje tato směrnice, ale také fyzická nebo právnická osoba jednající jako zprostředkovatel, a to jménem nebo na účet tohoto obchodníka, a zda tohoto zprostředkovatele a tohoto hlavního obchodníka lze oba považovat za „obchodníky“ ve smyslu uvedeného ustanovení, pokud jde o případ dvojího poskytování služeb.
- 25 Rovnou je třeba uvést, že jednotlivá jazyková znění čl. 2 bodu 2 směrnice 2011/83 vykazují rozdíly. Jak totiž zdůrazňuje předkládající soud, podle litevské verze tohoto ustanovení každá osoba jednající jménem nebo na účet obchodníka, který je definován jako fyzická nebo právnická osoba veřejného nebo soukromého práva, která ve smlouvách, na které se vztahuje tato směrnice, jedná za účelem, který lze považovat za provozování její obchodní činnosti, podnikání, řemesla nebo povolání, je sama obchodníkem ve smyslu této směrnice. Naproti tomu jiná jazyková znění téhož ustanovení, zejména jeho anglické a francouzské znění, stanoví, že takovým obchodníkem je každý, kdo splňuje tuto definici, a to i tehdy, jedná-li prostřednictvím třetí osoby jednající jejím jménem nebo na její účet, čímž naznačuje, že skutečnost, že určitá osoba využívá služeb zprostředkovatele, ji nezbavuje postavení obchodníka.
- 26 Bez ohledu na jazykovou verzi čl. 2 bodu 2 směrnice 2011/83 tak musí být takový zprostředkovatel, jako je Tiketa, kvalifikován jako „obchodník“ ve smyslu tohoto ustanovení, pokud jedná pro účely, které spadají do rámce jeho vlastní obchodní činnosti, podnikání, řemesla nebo povolání, pokud jde o smlouvy, na které se vztahuje tato směrnice. Je však třeba určit, zda takový zprostředkovatel není ve všech případech „obchodníkem“ ve smyslu tohoto ustanovení již jen vzhledem ke skutečnosti, že jedná jménem nebo na účet takového obchodníka.
- 27 Podle ustálené judikatury Soudního dvora v případě rozdílů mezi různými jazykovými verzemi unijního práva musí být dotčené ustanovení vykládáno podle celkové systematiky a účelu právní úpravy, jejíž je součástí (mimo jiné viz rozsudek ze dne 21. prosince 2021, Trapeza Peiraios, C-243/20, EU:C:2021:1045, bod 32 a citovaná judikatura).
- 28 Pokud jde o obecnou systematiku směrnice 2011/83, je třeba uvést, že podle čl. 6 odst. 1 písm. c) a d) této směrnice je každý obchodník povinen před tím, než je spotřebitel vázán smlouvou uzavřenou na dálku nebo smlouvou uzavřenou mimo obchodní prostory či odpovídající smluvní nabídkou, sdělit spotřebiteli případně totožnost a adresu obchodníka, v jehož zastoupení jedná, jakož i případně adresu místa podnikání obchodníka. Toto ustanovení tak do kategorie obchodníků ve smyslu čl. 2 bodu 2 této směrnice zahrnuje fyzické nebo právnické osoby jednající jménem jiných obchodníků.
- 29 Kromě toho v bodech 28 a 29 rozsudku ze dne 4. října 2018, Kamenova (C-105/17, EU:C:2018:808), Soudní dvůr rozhodl, že pojem „obchodník“, jak je definován směrnicemi 2011/83 a 2005/29, musí být vykládán jednotně, jelikož tyto směrnice jsou založeny na článku 114 SFEU, a sledují tedy tytéž cíle, a sice přispívat k řádnému fungování vnitřního trhu a zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele v rámci právních a správních předpisů, na něž se vztahují. V bodech 32, 33 a 36 téhož rozsudku Soudní dvůr v podstatě rozhodl, že na rozdíl od

pojmu „spotřebitel“ ve smyslu čl. 2 bodu 1 směrnice 2011/83, který označuje každou fyzickou osobu, která neprovozuje profesionální nebo podnikatelské činnosti, pojem „obchodník“ znamená, že dotyčná fyzická nebo právnická osoba jedná za účelem, který spadá do rámce její obchodní činnosti, podnikání, řemesla nebo povolání, nebo jménem obchodníka nebo na jeho účet.

- 30 Konečně cíl připomenutý v předchozím bodě, který je zmíněn v čl. 1 směrnice 2011/83, vyžaduje přijetí širokého výkladu působnosti této směrnice, a tedy pojmu „obchodník“ ve smyslu čl. 2 bodu 2 této směrnice.
- 31 Z předcházejícího vyplývá, že „obchodníkem“ ve smyslu čl. 2 bodu 2 směrnice 2011/83 je nejen fyzická nebo právnická osoba, která jedná za účelem, který lze považovat za provozování její vlastní obchodní činnosti, podnikání, řemesla nebo povolání, pokud jde o smlouvy, na které se vztahuje tato směrnice, ale také fyzická nebo právnická osoba jednající jako zprostředkovatel, jménem nebo na účet tohoto obchodníka.
- 32 Je tomu tak nezávisle na tom, zda takový zprostředkovatel splnil povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnice 2011/83.
- 33 V tomto ohledu ačkoli je pravdou, že v bodě 45 rozsudku ze dne 9. listopadu 2016, Wathelet (C-149/15, EU:C:2016:840), Soudní dvůr rozhodl, že osoba jednající jako prostředník jednotlivce v rámci prodeje zboží může být považována za osobu, která je sama o sobě „prodávajícím“ ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží (Úř. věst. 1999, L 171, s. 12, Zvl. vyd. 15/04, s. 223) v případě, že řádně neinformovala kupujícího o totožnosti vlastníka tohoto zboží, nelze řešení přijaté v tomto rozsudku přenést na výklad pojmu „obchodník“ ve smyslu směrnice 2011/83, který se řídí jinou logikou. Zatímco totiž směrnice 1999/44 zavádí zvláštní odpovědnost prodávajícího v případě prodeje zboží, které není v souladu s kupní smlouvou, z bodů 14 a 16 odůvodnění, jakož i z čl. 3 odst. 5 směrnice 2011/83 vyplývá, že tato směrnice upravuje práva spotřebitelů, a nikoli obecné aspekty smluvního práva, jako jsou pravidla použitelná v oblasti uzavírání smluv nebo právního zastupování. Směrnice 2011/83 konkrétně neurčuje totožnost stran smlouvy uzavřené se spotřebitelem v případě, že by hlavní obchodník využil prostředníka, ani neupravuje rozdělení odpovědnosti mezi tyto posledně uvedené osoby v případě porušení povinností, které stanoví.
- 34 S ohledem na předcházející úvahy nemá otázka, zda fyzická nebo právnická osoba jednající jako zprostředkovatel jménem nebo na účet jiného obchodníka oznámila spotřebiteli, že jednala v tomto postavení, rovněž vliv na kvalifikaci tohoto zprostředkovatele jako „obchodníka“ ve smyslu čl. 2 bodu 2 směrnice 2011/83.
- 35 Konečně ze znění tohoto ustanovení, jakož i z kontextu, jehož je součástí, a z cíle sledovaného směrnicí 2011/83, připomenutých v bodech 28 až 30 tohoto rozsudku, vyplývá, že skutečnost, že tento zprostředkovatel představuje obchodníka, nebrání tomu, aby tomu tak bylo rovněž v případě hlavního obchodníka, jehož jménem nebo na jehož účet tento zprostředkovatel jedná, aniž by k tomu byla nutná existence dvojího poskytování služeb, jelikož oba tito obchodníci jsou povinni dbát na dodržování požadavků stanovených touto směrnicí.
- 36 S ohledem na předcházející úvahy je třeba na první otázku odpovědět tak, že čl. 2 bod 2 směrnice 2011/83 musí být vykládán v tom smyslu, že „obchodníkem“ ve smyslu tohoto ustanovení je nejen fyzická nebo právnická osoba, která jedná za účelem, který lze považovat za její vlastní obchodní

činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání, pokud jde o smlouvy, na které se vztahuje tato směrnice, ale také fyzická nebo právnická osoba, která jedná jako zprostředkovatel, a to jménem nebo na účet tohoto obchodníka, přičemž tohoto zprostředkovatele a tohoto hlavního obchodníka lze oba považovat za „obchodníky“ ve smyslu tohoto ustanovení, aniž by k tomu byla nutná existence dvojího poskytování služeb.

K druhé otázce

- 37 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda musí být čl. 6 odst. 1 a 5 a čl. 8 odst. 1 a 7 směrnice 2011/83 vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby před uzavřením smlouvy byly spotřebiteli poskytnuty informace uvedené v tomto čl. 6 odst. 1 pouze ve všeobecných podmínkách poskytování služeb na internetové stránce zprostředkovatele, schválených úkonem tohoto spotřebitele tak, že zaškrtl políčko určené k tomuto účelu, a zda tyto informace zpřístupněné tímto způsobem tvoří nedílnou součást smlouvy uzavřené na dálku nebo mimo obchodní prostory, včetně případu, že mu nebyly předány na trvalém nosiči ve smyslu čl. 8 odst. 7 této směrnice a/nebo že spotřebitel následně neobdržel potvrzení o uzavření smlouvy na takovém nosiči.
- 38 Úvodem podle společnosti Tiketa nemá druhá otázka vztah k předmětu sporu v původním řízení z důvodu, že dotčený spotřebitel v projednávaném případě obdržel všechny požadované informace na trvalém nosiči, který tvoří vstupenka, která mu byla předána, aby měl přístup na dotčenou akci. Tato argumentace znamená zpochybnění přípustnosti druhé otázky.
- 39 Podle ustálené judikatury se na předběžné otázky předložené Soudnímu dvoru vztahuje domněnka relevance. Odmítnutí rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem ze strany Soudního dvora je možné pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny, nebo jestliže se jedná o hypotetický problém [rozsudek ze dne 24. listopadu 2020, Openbaar Ministerie (Padělání dokumentů), C-510/19, EU:C:2020:953, bod 26 a citovaná judikatura].
- 40 Ze žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce vyplývá, že předkládající soud si klade otázku, zda je poskytnutí informací požadovaných směrnicí 2011/83 ve všeobecných podmínkách poskytování služeb uvedených na internetových stránkách zprostředkovatele, které byly před zaplacením vstupenky schváleny spotřebitelem zaškrtnutím políčka k tomuto účelu, dostatečné pro zajištění dodržování informační povinnosti stanovené v čl. 6 odst. 1 a čl. 8 odst. 1 a 7 této směrnice. I za předpokladu, že by spotřebitel obdržel všechny požadované informace na vstupence, která mu byla následně předána, tato okolnost nemůže mít vliv na relevanci druhé otázky. V každém případě předkládající soud, který jako jediný může posoudit skutkové okolnosti sporu v původním řízení, upřesňuje, že spotřebiteli nebylo v projednávané věci předloženo potvrzení smlouvy uzavřené na trvalém nosiči, které by zahrnovalo veškeré informace uvedené v čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83, jak to vyžaduje čl. 8 odst. 7 této směrnice. V důsledku toho musí být námitka nepřípustnosti druhé otázky zamítnuta.
- 41 Pokud jde o otázku, zda je povinnost informovat spotřebitele dodržena, jsou-li informace požadované směrnicí 2011/83 oznámeny spotřebiteli ve všeobecných podmínkách poskytování služeb zprostředkovatele, které byly schváleny spotřebitelem zaškrtnutím políčka určeného k tomuto účelu, je třeba uvést, že pokud jde o smlouvy uzavřené na dálku a mimo obchodní

prostory, tato směrnice rozlišuje mezi hmotněprávními povinnostmi obchodníka týkajícími se informování spotřebitele, které jsou předmětem jejího článku 6, a povinnostmi týkajícími se formy, kterou musí mít tato informace a které jsou předmětem jejího článku 8.

- 42 Podle čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83 musí obchodník spotřebiteli před uzavřením smlouvy jasně a srozumitelně poskytnout určité informace, mezi něž patří jeho totožnost a kontaktní údaje, jakož i případně totožnost a kontaktní údaje obchodníka, za kterého jedná, ale také cenu dotčeného zboží nebo služeb a existence a podmínky práva tohoto spotřebitele odstoupit od smlouvy. Toto ustanovení má zajistit, aby spotřebiteli byly před uzavřením smlouvy sděleny jak informace, které se týkají smluvních podmínek a důsledků uzavření smlouvy, umožňující spotřebiteli rozhodnout se, zda s obchodníkem smlouvu uzavře, tak informace nezbytné pro řádné plnění této smlouvy, a především pro výkon jeho práv (rozsudek ze dne 10. července 2019, Amazon EU, C-649/17, EU:C:2019:576, bod 43 a citovaná judikatura).
- 43 Článek 8 odst. 1 směrnice 2011/83 připomíná požadavek, podle kterého informace uvedené v čl. 6 odst. 1 této směrnice musejí být spotřebiteli poskytnuty nebo zpřístupněny jasným a srozumitelným jazykem, a stanoví, že jsou-li mu tyto informace poskytnuty na trvalém nosiči, musí být čitelné.
- 44 Článek 8 odst. 7 této směrnice stanoví, že obchodník musí poskytnout spotřebiteli potvrzení o uzavřené smlouvě na trvalém nosiči v přiměřené lhůtě po uzavření této smlouvy, přičemž toto potvrzení musí zahrnovat zejména informace uvedené v čl. 6 odst. 1 uvedené směrnice, pokud obchodník tyto informace spotřebiteli již neposkytl na trvalém nosiči.
- 45 Ze spojení ustanovení uvedených v bodech 41 až 44 tohoto rozsudku vyplývá, že před uzavřením smlouvy je obchodník pouze povinen poskytnout spotřebiteli informace požadované v čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83 jasným a srozumitelným způsobem. Až po uzavření této smlouvy je tento obchodník kromě toho povinen podle čl. 8 odst. 7 této směrnice spotřebiteli v přiměřené lhůtě poskytnout potvrzení o uzavřené smlouvě na trvalém nosiči, pokud obchodník tyto informace stanovené v čl. 6 odst. 1 téže směrnice spotřebiteli již neposkytl na takovém nosiči.
- 46 Směrnice 2011/83 rozhodně nezakazuje využívání určitých prostředků komunikace, ale omezuje se pouze na to, že vymezuje obsah informace před uzavřením smlouvy, která musí být poskytnuta spotřebiteli (obdobně viz rozsudek ze dne 23. ledna 2019, Walbusch Walter Busch, C-430/17, EU:C:2019:47, bod 43). Z toho vyplývá, že nic nebrání tomu, aby před uzavřením smlouvy byly informace stanovené v čl. 6 odst. 1 této směrnice oznámeny spotřebiteli ve všeobecných podmínkách poskytování služeb na internetových stránkách zprostředkovatele, které tento spotřebitel schválil zaškrtnutím políčka k tomuto účelu.
- 47 Předkládajícímu soudu nicméně přísluší posoudit, zda ve věci v původním řízení byly všechny tyto informace spotřebiteli dotčenému ve věci v původním řízení sděleny jasně a srozumitelně.
- 48 Takový způsob informování naproti tomu nemůže vést k potvrzení, které musí být spotřebiteli poskytnuto na trvalém nosiči po uzavření smlouvy v souladu s čl. 8 odst. 7 směrnice 2011/83.
- 49 Podle čl. 2 bodu 10 této směrnice totiž pojem „trvalý nosič“ odkazuje na „jakýkoli nástroj, který umožňuje spotřebiteli nebo obchodníkovi ukládat informace určené jemu osobně, a to způsobem vhodným pro jejich budoucí použití, po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje reprodukci uložených informací v nezměněném stavu“.

- 50 Jak již Soudní dvůr rozhodl ohledně pojmu „trvalý nosič“ ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku (Úř. věst. 1997, L 144, s. 19, Zvl. vyd. 15/03. s. 319), kterou směrnice 2011/83 zrušila a nahradila, musí takový nosič v praxi splňovat stejné funkce jako papírový nosič, aby spotřebiteli případně umožnil uplatnit svá práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. července 2012, Content Services, C-49/11, EU:C:2012:419, body 41 a 42).
- 51 Pouhé poskytnutí informací stanovených v čl. 6 odst. 1 směrnice 2011/83 ve všeobecných podmínkách poskytování služeb na internetových stránkách zprostředkovatele, které byly schváleny spotřebitelem zaškrtnutím políčka před provedením platby, přitom neodpovídá těmto požadavkům, jelikož nevede k tomu, že by tyto informace byly určeny osobně tomuto spotřebiteli, nezaručuje, že nedojde ke změně jejich obsahu, jakož i jejich dostupnosti po přiměřenou dobu, ani neumožňuje spotřebiteli uchovávat tyto informace nebo je reprodukovat jako takové (viz analogicky rozsudek ze dne 5. července 2012, Content Services, C-49/11, EU:C:2012:419, bod 43). Za těchto podmínek takový způsob informování neodpovídá definici pojmu „trvalý nosič“ ve smyslu čl. 2 bodu 10 této směrnice.
- 52 Nepředání potvrzení smlouvy spotřebiteli na trvalém nosiči však nemá vliv na použití ustanovení čl. 6 odst. 5 směrnice 2011/83, která stanoví, že informace uvedené v čl. 6 odst. 1 této směrnice tvoří nedílnou součást smlouvy uzavřené na dálku nebo smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory a bez výslovného souhlasu smluvních stran je nelze měnit. Ze samotného znění tohoto čl. 6 odst. 5 totiž vyplývá, že unijní normotvůrce nepodmínil zahrnutí těchto informací do smlouvy uzavřené se spotřebitelem tím, že obchodník splní svou povinnost předat tomuto spotřebiteli potvrzení o smlouvě na trvalém nosiči. Opačný výklad by byl v rozporu s cílem ochrany spotřebitele sledovaným směrnicí 2011/83.
- 53 S ohledem na předcházející úvahy je třeba na druhou otázku odpovědět tak, že čl. 6 odst. 1 a 5 a čl. 8 odst. 1 a 7 směrnice 2011/83 musejí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby před uzavřením smlouvy byly informace uvedené v tomto čl. 6 odst. 1 spotřebiteli poskytnuty pouze ve všeobecných podmínkách poskytování služeb na internetových stránkách zprostředkovatele, schválených úkonem tohoto spotřebitele tak, že zaškrtl políčko určené k tomuto účelu, pokud byl tento spotřebitel seznámen s těmito informacemi jasně a srozumitelně. Takový způsob informování však nemůže vést k nahrazení předání potvrzení o smlouvě spotřebiteli na trvalém nosiči ve smyslu čl. 8 odst. 7 této směrnice, přičemž tato okolnost nebrání tomu, aby tyto informace byly nedílnou součástí smlouvy uzavřené na dálku nebo smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory.

K nákladům řízení

- 54 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 2 bod 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, musí být vykládán v tom smyslu, že „obchodníkem“ ve smyslu tohoto ustanovení je nejen fyzická nebo právnická osoba, která jedná za účelem, který lze považovat za její vlastní obchodní činnost, podnikání, řemeslo nebo povolání, pokud jde o smlouvy, na které se vztahuje tato směrnice, ale také fyzická nebo právnická osoba, která jedná jako zprostředkovatel, a to jménem nebo na účet tohoto obchodníka, přičemž tohoto zprostředkovatele a tohoto hlavního obchodníka lze oba považovat za „obchodníky“ ve smyslu tohoto ustanovení, aniž by k tomu byla nutná existence dvojího poskytování služeb.
- 2) Článek 6 odst. 1 a 5 a čl. 8 odst. 1 a 7 směrnice 2011/83 musejí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby před uzavřením smlouvy byly informace uvedené v tomto čl. 6 odst. 1 spotřebiteli poskytnuty pouze ve všeobecných podmínkách poskytování služeb na internetových stránkách zprostředkovatele, schválených úkonem tohoto spotřebitele tak, že zaškrtl políčko určené k tomuto účelu, pokud byl tento spotřebitel seznámen s těmito informacemi jasně a srozumitelně. Takový způsob informování však nemůže vést k nahrazení předání potvrzení o smlouvě spotřebiteli na trvalém nosiči ve smyslu čl. 8 odst. 7 této směrnice, přičemž tato okolnost nebrání tomu, aby tyto informace byly nedílnou součástí smlouvy uzavřené na dálku nebo smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory.

Podpisy.